REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Gemeenteraad Westland
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			G23-000626	
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
C.L. de Weerdt		Griffie	(0174) 673 076	3 november 2023

ONDERWERP
Advies Auditcommissie inzake MJB 2024-2027 en 2e VGR 2023

Geachte leden van de raad,

De Auditcommissie heeft onder andere de taak de gemeenteraad (via de commissie Bestuur & Economie) te adviseren over de p&c-documenten.
Dit advies van de Auditcommissie gaat in op de Meerjarenbegroting 2024 – 2027 en de 2e Voortgangsrapportage 2023.

MJB 2024 - 2027
De Auditcommissie hecht eraan een consistente lijn van advies te hanteren en verder te bouwen op het perspectief van het advies over de vorige begroting. Er is voor gekozen om enerzijds te kijken naar relevante ratio's die de meerjarige stabiliteit van de begroting tonen. Anderzijds is gekeken in welke mate de aanwijzingen van de provincie als financieel toezichthouder zijn opgevolgd in de begroting.

Ratio's

kengetal	norm	begroting 2023	begroting 2024
solvabiliteit	> 20%	35,60%	33,90%
netto schuldquote	< 130%	87,60%	93,90%
weerstandsnorm	> 1	2,69	3,9
grondexploitatie	< 35%	27,90%	25,20%
exploitatieruimte	> 0	0,71%	1,01%
belastingscapaciteit	< 105%	107,20%	107%

figuur 1

Een zestal ratio's geeft de "gezondheid" van de begroting weer. In figuur 1 zijn deze opgenomen.

Ad solvabiliteit:
Dit is de verhouding tussen eigen vermogen en het totale vermogen. De gemeente scoort boven de norm als gevolg van de omvang van de reserves. Ten opzichte van de begroting van 2023 is

sprake van een lichte daling. Dit is een negatieve ontwikkeling en komt met name doordat de schuldpositie van de gemeente hoger is dan in de primaire begroting opgenomen. Dit levert een hoger balans totaal op en daarmee wordt verhoudingsgewijs het eigen vermogen kleiner. De hogere begrote schuldpositie is met name het gevolg van dat de grondvoorraden minder snel afnemen dan begroot en de hogere realistisch geplande investeringen.

Ad netto schuldquote:
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van het exploitatiebaten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De gemeente zit nog steeds ruim onder de maximum norm. Wel is ten opzichte van de begroting van 2023 sprake van een stijging van de netto schuldquote. Dit is een negatieve ontwikkeling en komt doordat de begrote schulden hoger zijn als gevolg van dat de grondvoorraden minder snel afnemen dan begroot en de hogere realistisch geplande investeringen.

Ad weerstandsnorm:
Het weerstandsvermogen van de gemeente is ruim voldoende om tegenvallers door risico's op te vangen door het inzetten van vrije reserves. De weerstandsnorm is ten opzichte van 2023 fors gestegen. Dit is een positieve ontwikkeling. De risico's zijn conform de digitale methode lager ingeschat.

Ad grondexploitatie:
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.
De voorraden kunnen als aandeel van de inkomsten worden uitgedrukt. Ook hier scoort de gemeente goed. Ten opzichte van de begroting 2023 zien we een daling. Dat is een positieve ontwikkeling en komt doordat er een verdere afbouw van grondposities in de grondbank wordt begroot.

Ad exploitatieruimte:
De structurele exploitatieruimte geeft aan of de begroting structureel in evenwicht is, of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten, Hiervoor is het van belang om inzicht te hebben wat incidentele baten en lasten zijn en wat structurele baten en lasten zijn,
De ruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Dit percentage is voor onze gemeente positief en laat ook ten opzichte van de begroting van 2023 een stijging zien. Dit is een positieve ontwikkeling en komt doordat de structurele baten (met name de algemene uitkeringen) zich positief hebben ontwikkeld ten opzichte van begroting 2023.

Ad belastingcapaciteit:
De ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde. Ook op deze laatste ratio scoort de gemeente goed. De belastingcapaciteit blijft gelijk aan de begroting van 2023.

Aanwijzingen provincie

Nadat de aanwijzingen van de toezichthouder van vorig jaar zijn opgevolgd en verwerkt, zijn er geen aanwijzingen meer. Dit is positief.

2e Voortgangsrapportage 2023
De 2e Voortgangsrapportage is een rapportage op de afwijkingen t.o.v. de begroting 2023 en de bijstelling daarvan via de 1e Voortgangsrapportage. Ook wordt een voorspelling gedaan welke budgetten waarschijnlijk moeten worden overgeheveld naar het volgende jaar.

In de 2e Voortgangsrapportage geeft het college aan dat het verwachte tekort van € 4,3 mln in de 1e Voortgangsrapportage verder oploopt tot € 6,5 mln. Afgezet tegen de omvang van de begroting is dit een beperkte afwijking.

Naar aanleiding van de behandeling van de 1e Voortgangsrapportage in de raad heeft het college besloten nu 2 stukken aan te bieden: een korte rapportage ter vaststelling en een uitgebreide rapportage ter informatie. De Auditcommissie zal het initiatief nemen om met uw raad de peildatum, vorm en inhoud van de rapportages te evalueren en naar aanleiding daarvan een gerichte vraag formuleren aan het college met betrekking tot toekomstige rapportages.

Advies
De begroting 2024 – 2027 is gezond als wordt gekeken naar de relevante ratio's. De meeste ratio's laten en positieve trend zien ten opzichte van de begroting 2023. De provincie heeft geen aanwijzingen meer. Daarbij is met de provincie positief overleg gevoerd over o.a. het verwerken van de uitkomsten van de stofkamoperatie en de toepassing van de 2%-besparing.

De audit commissie heeft geen oordeel gegeven over de diverse afwijkingen die zich gemanifesteerd hebben tot 1 september 2023 en die zijn opgenomen in de 2e voortgangsrapportage. Zonder verdere onderbouwing vanuit het college van die afwijkingen zijn die niet goed te beoordelen door de auditcommissie. Eventueel zal de Raad zelf Inhoudelijk moeten beoordelen of zij de afwijkingen goedkeurt.

Hoogachtend,

de Auditcommissie Westland,

Peter Duijsens, voorzitter
Cor van der Mark
Peter Voskamp
Stefan Kester
Kees de Weerdt, secretaris